

Raahen 08.02.2021

HOITOTARVIKEJAKELU

OHJEET KORVAUKSETTA JAETTAVISTA HOITOTARVIKKEISTA

Yleiset perusteet hoitotarvikejakelulle

Terveydenhuoltolain (1326/2010) 24 § mukaan kunnan tehtävänä on järjestää alueensa asukkaiden sairaanhoitopalvelut. Sairaanhoitopalveluihin sisältyvät mm. sairauksien tutkimus, lääketieteellinen taudinmääritys sekä hoito ja hoitosuunnitelman mukaiset pitkäaikaisen sairauden hoitoon tarvittavat hoitotarvikkeet. Lisäksi kotisairaanhoidon ja kotisairaalahoidon yhteydessä annettavat hoitosuunnitelman mukaiset hoitotarvikkeet sisältyvät hoitoon (1326/2010, 25 §). Sairauden hoitoon liittyvät hoitotarvikkeet ovat käyttäjilleen maksuttomia (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992, 5§).

Hyvin toimiva hoitotarvikejakelu parantaa potilaan omahoidon edellytyksiä sekä edistää potilaan sitoutumista hoitoon. Näin saavutetaan paremmat hoitotulokset; potilaan työ- ja toimintakyky sekä elämänlaatu paranevat, myös komplikaatoriskit sekä lääkärissä käyntien ja kotihoidon tarve vähenevät. Ensisijaista on tukea pitkäaikaissairaiden kotona asumista ja siellä selviytymistä. Yksilöllisellä ja tarpeenmukaisella hoitotarvikejakelulla voidaan osaltaan tukea tätä tavoitetta. Hoidon kokonaiskustannukset ovat runsaastakin hoitotarvikejakelusta huolimatta laitoshoidoa edullisemmat.

Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä luovuttaa korvauksetta kotona asuville kuntalaisille heidän sairaanhoidon ja omatoimisen selviytymisen kannalta tarpeellisia sairaanhoitotarvikkeita. Hoidon ja sairauden seurannassa tarvittavien hoitotarvikkeiden jakelu perustuu **yksilölliseen tarpeeseen, jonka määrittelee hoitava lääkäri tai muu terveydenhuollon ammattilainen**. Saannin ehtona on, että hoitotarvikkeiden ja -välineiden tarpeen arvioidaan olevan pitkäaikainen, yleensä yli kolme kuukautta kestävä.

Näiden ohjeiden ja niiden noudattamisen tavoitteena on yhtenäistää soveltamiskäytäntöjä ja lisätä kuntalaisten yhdenvertaisuutta. Diabeteksen hoitoon ja hoidon seurantaan tarkoitetut välineet jaetaan keskitetysti terveyden ja sairaanhoidon palvelujen diabetes poliklinikalla ja terveysasemilla.

Hoitotarvikkeet ovat osa hoitopäätöstä, mistä tehdään kirjaus LifeCare - potilastietojärjestelmään. Lääkäri ja hoitaja kirjaavat Kunpa- lehdelle mitä tuotetta asiakkaalle annetaan. Tarve määritetään hoitotarvikejakelupäätöksessä, johon on merkitty selkeästi lääketieteellinen syy, diagnoosi, hoitoaika, tuotteen nimi, REF-tuotenumero, koko ja hoitotarvikejakelupäätöksen mukainen määrä enintään 3 kuukaudelle.

Korvauksetta jaettavien hoitotarvikkeiden tuotemerkit voivat vaihdella, koska kuntayhtymä hankkii tuotteet kilpailutettujen hankintasopimusten kautta. Tuotetta valittaessa on huomattava, että päätöksen tehneen terveydenhuollon ammattihenkilön arviointi tarvikkeen laadusta tai sopivuudesta on ratkaiseva.

Potilaalla on oikeus saada hoitotarvikkeisiin liittyvää ohjausta ja neuvontaa terveydenhuollon ammattihenkilöiltä. Hoitotarvikejakelu ei ole vain tarvikkeiden antamista vaan se on osa potilaan kokonaisuhoitoa: asiakkaalla ja hänen omaisella/läheisellä on oikeus saada hoitotarvikkeen käyttöön liittyvää sairaanhoidollista yksilöllistä ohjausta ja neuvontaa ja heillä on velvollisuus toimia annettujen ohjeiden mukaan.

Maksuttomiin hoitotarvikkeisiin eivät kuulu

- atulat, pinsetit, kyretit
- haavanhoitotuotteet (joiden tarve on alle 3 kuukautta), haavataitokset, pikasiteet, laastarit, vanu
- verensokerimittareiden paristot
- lääkkeelliset liuokset ja tuotteet mm. keittosuola, steriili vesi, käsidesi, voiteet, desinfektioaineet, puudutusgeelit
- paristot (paitsi insuliinipumput ja Dopler)
- pesuvoiteet, pesupyyhkeet, pesulaput
- ruokalaput, juomamukit, mehupillit, kaarimaljat
- suojatakit, esiliinat, suojakäsineet, kengänsuojat, nenäliinat
- tippasuojat, pikkuvaipat, vuodesuojat, saniteettivaipat (kroonikkovaipat), poikkilakanat, vuoteen suojamuovit
- tukisiteet, kinesioiteipit, hoitosukat, tukisukat
- katetrintisetit

Koska maksuttomia hoitotarvikkeita jaetaan pitkäaikaisten sairauksien hoitoon, potilaan itse kustantamia hoitotuotteita ovat mm. kirurgisten hoitotoimenpiteiden jälkihoidossa tarvittavat haavanhoitotuotteet (hoito pääsääntöisesti kotona toteutettavaa omahoitoa), lääkinnälliset valmisteet, hoitamisen yhteydessä tarvittavat tuotteet (poikkilakanat, liukulakanat, esiliinat, tippasuojat, kertakäyttökäsineet, vuodesuojat, jne.) ja normaaliin henkilökohtaiseen hygieniaan/perushoitoon liittyvät tuotteet (terveysiteet, pesuvoiteet, ruokalaput, vanu, jne.)

Hoitajien tarvitsemat hoitotarvikkeet, mm. hanskat ja pesulaput kustantaa se yksikkö, joka hoitaa potilasta.

Hoitotarvikkeita jaetaan kerrallaan enintään kolmen kuukauden tarvetta vastaava määrä. Hoitajat ohjaavat asiakasta hoitotarvikkeiden käytössä. Mikäli asiakas käyttää myönnettyjä tarvikkeita arvioitua enemmän ilman perusteltua syytä, tulee hänen hankkia arvioidun enimmäismäärän ylittävät tarvikkeet omalla kustannuksellaan.

Hoitotarvikkeita myönnetään kuntayhtymän jäsenkuntien alueella asuville ja niille ulkopaikkakuntalaisille, jotka ovat oikeutettuja hyvinvointikuntayhtymän sairaanhoitopalvelujen käyttöön.

Kotiin kuljetettavista hoitotarvikkeista asiakas tekee kotiin kuljetussopimuksen. Muut hoitotarvikkeet asiakas hakee kuntien hoitotarvikejakelusta. Kotihoito toimittaa hoitotarvikkeet säännöllisen kotihoidon asiakkaille hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisten kotikäyntien yhteydessä. Hoitotarvikejakeluautomaatista haettavien tuotteiden tilaus tulee tehdä sähköpostilla tai puhelimella 2 viikkoa aikaisemmin.

Hoitotarvikejakelun piiriin kuuluvat tuotteet

1. Virtsaamisapuvälineet ja inkontinenssitarvikkeet

Heti, ei omavastuuaikaa.

Enimmäismäärä on kolmen (3) kuukauden tarve.

Katetrit, pussit, virtsankerääjät

- kertakäyttöiset katetrit 1-6 kpl/vrk, määräyksen mukaisesti
- kestopatetit (silikoni) 1 kpl/3 kk
- kertakäyttöiset virtsakeräuspussit 4 kpl/vrk
- tyhjennettävät virtsakeräuspussit 1 kpl/viikko
- reisipussit 1 kpl/viikko
- narupussit 1-6 kpl/vrk
- urinaalit /virtsankerääjät 1-3 kpl/vrk
- anaalitamponit 30 kpl/kk
- reisitarranauha 8 kpl/vuosi

Vaipat

Inkontinenssituotteita annetaan pitkäaikaisesta sairaudesta aiheutuvaan keskivaikeaan tai vaikeaan inkontinenssin hoitoon. Inkontinenssituotteet ovat sopimustuotteita.

Inkontinenssissa on kolme vaikeusastetta lääketieteellisten esi- ja tutkimustietojen pohjalta

- lievä inkontinenssi:
virtsa karkaa harvoin tai ponnistaessa (asiakas kustantaa vaipat itse, tippasuojat ja pikkuvaipat)
- keskivaikea inkontinenssi:
virtsa karkaa usein, määrä noin 1,5 dl kerrallaan (tippasuoja ja pikkuvaippa eivät riitä)
- vaikea inkontinenssi:
virtsa karkaa myös levossa, täysin kasteleva

Pitkäaikaissairaudet, jotka voivat aiheuttaa keskivaikeaa tai vaikeaa inkontinenssia

- keskivaikea tai vaikea muistisairaus
- kehitysvamma - neurologinen sairaus tai vamma
- lantionalueen syöpäsairaus ja sädehoidon jälkitila
- yleistilan, tajunnantason lasku, esim. kotihoidossa olevat saattohoitopotilaat

Aikuisten inkontinenssituotteet (yli 18-vuotiaat)

Hoitava lääkäri tekee hoitotarvikejakelupäätöksen, johon kirjataan diagnoosit pitkäaikaissairaudesta ja inkontinenssista. Asiakkaan hoidosta vastaava hoitaja tekee arvion asiakkaan inkontinenssituotteen tarpeesta inkontinenssin vaikeusasteen mukaan. Tiedot kirjataan potilastietojärjestelmään, Kunpa lehdelle.

Hoitotarvikejakelu tekee kotiinkuljetussopimuksen ja ensimmäisen tilauksen. Jatkossa asiakas tilaa tuotteet itse suoraan toimittajalta seuraavasti:

- vaipat 1-4 /vrk tai vaihtoehtoisesti
- housuvaipat 2 kpl/vrk tukemaan asiakkaan omatoimisuutta
- verkkohousut 1-2 kpl/kk

Erityistilanteissa tai tarpeen muuttuessa lääkäri tai vastaava hoitaja kirjaa päätöksen erityistilanteen perustelun ja lähetteen voimassaoloajan. Lähetete kirjataan Lifecareen Kunpa lehdelle.

Lasten inkontinenssituotteet (3-17-vuotiaat)

Maksutta inkontinenssituotteita annetaan yli 3-vuotiaille lapsille, joilla on diagnosoitu elimellisen, pitkäaikaisen sairauden tai vamman aiheuttama keskivaikea tai vaikea inkontinenssi. Vaippojen enimmäismäärä on 5-6 vaippaa/vrk sekä tarvittaessa erillinen yövaippa. Lapsen hoidosta vastaava hoitaja tekee arvion lapsen inkontinenssituotteen tarpeesta ja myöntämispäätöksen tekee erikoislääkäri.

Hoitotarvikejakelu tekee ensimmäisen tilauksen, jatkotilauksen tekee asiakas itse. Inkontinenssituotteita ei myönnetä ns. fysiologiseen kasteluun.

Kotiinkuljetusjärjestelmä

Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä vastaa maksuttomien inkontinenssituotteiden toimittamisesta asiakkaalle neljä kertaa vuodessa. Muut inkontinenssituotteet asiakas tilaa ja kustantaa itse, jolloin lasku tulee asiakkaan kotiosoitteeseen. Laskun voi osoittaa myös omaiselle tai edunvalvojalle.

Suolihuuhtelujärjestelmä (vain erikoislääkärin hoitotarvikejakelun päätöksellä)

- suolihuuhtelulaite 3 kpl/vuosi
- suolihuuhtelulaitteen varusteluyksikkö 12 ltk/ vuosi
- rektaalikatetrit 12pakkausta /vuodessa

2. Avannetarvikkeet

Heti, ei omavastuu-aikaa Avannehoitaja antaa 7 vrk tarpeen.

Asiakkaalle annetaan avannehoitajan lähetteen mukaiset sopimustuotteet. Enimmäismäärä kolmen (3) kuukauden tarve

- virtsa-avannesidos 7 kpl/viikko
- suoliavannesidos, suljetut 1-3 kpl/vrk
- suoliavannesidos, tyhjennettävät 1-7 kpl/viikko
- levyt 3-4 kpl/viikko

muut avannetarvikkeet (sopimustuotteet):

- avannekorkit 1 kpl/vrk
- avannevyö 2 kpl/vuosi
- huuhtelusetti 1-2 kpl/vuosi
- tiivisterengas 1 kpl/kk
- tiivistepastat 2-4 kpl/viikko
- liimanpoistoaine 12 kpl/vuosi
- suoja-aine 4 kpl/vuosi

3. Haavanhoitotarvikkeet

- haavanhoitotarvikkeissa on 3 kk:n omavastuu-aika; uusiutuviissa, kroonisissa haavoissa omavastuu-aika on vain kerran
- ilman omavastuu-aikaa hoidetaan
- valtimoperäinen ja laskimoperäinen haava, mm. säärihaava
  - neuropaattinen ja diabeettinen jalkahaava
  - reumaattinen haava
  - haavautuva ihotulehdus (Erisypelas, pyoderma gangrenosum, necrobiosis lipoidica)
  - syöpähoidon aiheuttamat ihokomplikaatiot
  - 2-3 asteen, yli kämmenen laajuiset palovammat (pinta-ala yli 1 %)
- haavahoitotuotteita annetaan päätöksen ja hoitosuunnitelman mukaan, johon on kirjattava hoidon toteutus ja seuranta 1-3 kuukauden välein sekä haavan hoidosta vastuussa oleva lääkäri tai hoitaja
- annettavat tuotteet ovat sopimustuotteita ja enimmäismäärä on 1-3 viikon tarve
- haavanhoitotuotevalikoima on haavanhoitotyöryhmän laatiman ohjeen mukainen
- haavanhoidossa tarvittavat reseptilääkkeet esim. Iruxol mono, Sinkkisukka asiakas hankkii itse

4. Hengitys

Uniapnea

- Cpap-letkut, tavallinen ja lämpiävä, vaihto tarvittaessa
- Cpap-maski. Vaihto 1xvuosi
- Cpap-laitteen suodattimet vaihto 3-4 kk välein (annetaan 5 kpl kerralla)
- Kostuttimensäiliöt. Vaihto tarvittaessa
- Lisätarvikkeet: myssyt, leukaremmat

Lääkesumuttimet

- lääkekuppisetit lapset/aikuiset

Rikastimet

- happiviikset
- happiletkut
- liittimet

5. Muut tarvikkeet ja välineet

Heti, ei omavastuu-aikaa

- gastrostomia -, injektio-, tracheostomia- ja imutarvikkeet
- keskuslaskimokatetrin hoito
- lasten antikoagulanttihoitoon liuskat ja lansetit
- immunoglobuliinin annostelutarvikkeet
- kasteluhälyttimet, laina-aika 3 kk, jonotusaika 1-3 kk
- ravintopumput ja imulaitteet, lääkärin hoitotarvikejakelupäätöksellä

6. Diabetestarvikkeet

Heti yksilöllisen hoitosuunnitelman mukaan, ei omavastuu-aikaa

Diabetestarvikkeiden määrät arvioidaan yksilöllisen hoitosuunnitelman perusteella. Tarve voi muuttua suositelluista määristä esim. seuraavista syistä: hoidon opetusvaihe, seurannan tehostaminen, lääkehoidon muutos, näkövamma tai muut sairaudet, joilla on vaikutusta sokeritasapainoon. Päätökseen kirjataan tuotteen nimi, määrä ja voimassaoloaika. Kerralla annettava enimmäismäärä on kolmen (3) kuukauden tarve.

Diabeetikolle annetaan diabetesvälineitä valtakunnallisen hoitosuosituksen mukaisesti yksilöllisen hoitosuunnitelman perusteella:

Monipistoshoito / pumppuhoito

- lapsilla (alle18v) hoitotarvikkeiden määrät arvioidaan yksilöllisen tarpeen mukaan OYS:ssa
- **insuliinipumppuhoito:**
  - pumppuhoidon välineet yksilöllisen hoitosuunnitelman mukaisesti kotiin tilattuna
    - o kotitilaussopimus tehdään diabetespoliklinikalla
  - insuliinipumppuvyöt ja kotelot (tilaus dm hoitajan kautta)
  - verensokerimittarin liuskat:
    - o jos potilaalla Libre-mittari tai muu sensorointi, liuskamäärä (5 liuskaa/pv) 36 pkt/vuosi
    - o pumppuhoitoisella liuska määrä ilman sensorointia (8 liuskaa/pv) 58 pkt/vuosi
  - ketoaineliuskat tarpeen mukaan
  - varainsuliinia varten neulatarve arvioidaan yksilöllisesti
  - sensorit :
    - o Libre: 12-26 kpl/vuosi
    - o muut sensorit yksilöllisen tarpeen mukaan
- **monipistoshoito:**
  - verensokerimittarin liuskat: (7 liuskaa/pv) 51 pkt/vuosi
  - ketoaineliuskat tarpeen mukaan
  - insuliinikynän neulat: 25 pkt/vuosi
  - lansetti 1-2 pkt /vuosi
  - pistoväline 1-2 / vuosi
  - sensorit:
    - o Libre: 12-26 kpl/vuosi
    - o muut sensorit yksilöllisen tarpeen mukaan

Tablettihoito, perusinsuliini- tai muu pistoshoito

- liuskat: 6-10 pkt/vuosi hoitomuodosta riippuen
- neulat: 4-8 pkt/vuosi
- lansetti 1-2 pkt /vuosi
- ketoaineliuskat tarpeen mukaan

Ruokavaliohoito:

- mittarin/liuskoja voi saada kun on tehty diabetesdiagnoosi ja lääkäri/diabeteshoitaja ohjaa tekemään verensokeriseurantaa
- liuskat 1 pkt /vuosi
- lansetti 1 pkt /vuosi

Muu määräaikainen erityistarve, esim. kortisonikuurien yhteydessä jolloin verensokerit nousevat

- Hoitovälineitä yksilöllisen tarpeen mukaan

Raskausdiabeetikot

- asiakas tai neuvola ilmoittaa lasketun ajan, johon lisätään 2 vk, tämä kirjataan Lifecareen Kunpa lehdelle päätöksen päättymispäivä.

7. Hoitotarvikkeiden tilaaminen ja jakelu

Hoitotarvikkeiden tilaaminen tapahtuu sähköisesti tai puhelimitse torstaisin klo 12-15 välisenä aikana. Hoitotarvikkeet jaetaan suoratoimituksena kotiin, noutolokerikkoon tai terveysasemalle. Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän kotihoidon ja palveluasumisen tuotteiden tilauksen ja jakelun hoitaa näiden toimijoiden henkilöstö.

HOITOTARVIKEJAKELUPISTEET

RAAHE

Kuntoutus

Rantakatu 4, 92100 Raah

sairaalan 1. kerros, sisäänkäynti L1, Rantakadun puolelta

Avoimna torstaisin klo 12.00-15.00

hoitotarvikeraahe@ras.fi tai puh. 044 439 3751

VIHANTI

Vihannin terveysasema, kotihoito

Kirkkotie 2

Avoimna arkipäivisin sopimuksen mukaan

hoitotarvikevihanti@ras.fi tai puh. 040 135 7945 ja 040 135 7947

PYHÄJOKI

Pyhäjoen terveysasema, kotihoito

Vanhatie 57

Avoimna arkipäivisin sopimuksen mukaan

hoitotarvikepyhajoki@ras.fi tai puh. 040 135 7856 ja 044 439 4570

SIIKAJOKI

Ruukki: Mäkelänrinne, kotihoito

Heikinkuja 4

Avoimna arkipäivisin sopimuksen mukaan

hoitotarvikesiikajoki@ras.fi tai puh. 044 439 4621 ja 044 439 4623